

Asemakaavalla suojellun rakennuksen luvattomat muutostyöt, Säskylä

ES ymplk 28.06.2022 § 84
644/10.03.00.07/2022

Säskylän seurakunta on teettänyt Pihlavan saarella olevassa saunarakennuksessa purkutöitä vesivahinkoon liittyen.
Purkamistöiden yhteydessä seurakunta on purattanut rakennuksessa olleen takan ja siihen liittyvän hormin.

Rakennus on asemakaavalla suojeltu ja kaavamääräys on seuraava:

“Suojehtava rakennus.
Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus. MRL 57 §:n 2. momentin nojalla määrätään, että rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävien muutos- ja korjaustoimenpiteiden sekä pihapiiriin toteutettavien uudisrakennusten tulee olla sellaisia, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti tai maisemakuvan kannalta arvokas luonne säilyy. Ennen muutos- tai korjaustoimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.”

Rakennuksen hormi on olennainen osa rakennuksen arkkitehtuuria ja se on paikalla todettu poistetuksi ilman viranomaishyväksyntää tai Museoviranomaisen arviointia. Luvattoman purkamisen johdosta on rakennusvalvonnan toimesta pyydetty Satakunnan Museon rakennustukijalta lausunto. Rakennustutkija Olli Joukio on lausunut asiasta sähköpostitse 7.6.2022 seuraavaa:

“Emme löytäneet kalentereista sopivaa ajankohtaa lähiaikoina sopivalle käynnille. Kävimme kuitenkin asiaa Kalle Virtasen kanssa läpi ja totesimme hormin purkaminen oli rakennuksen säilyneisyyden ja ominaispiirteiden kannalta mittava vahinko. Toimenpiteestä ei olla oltu myöskään Satakunnan Museoon yhteydessä.

Asemakaavassa ko. rakennuksella merkintä sr, johon liittyy määräys:

*Suojehtava rakennus.
Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus. MRL 57 §:n 2. momentin nojalla määrätään, että rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävien muutos- ja korjaustoimenpiteiden sekä pihapiiriin toteutettavien uudisrakennusten tulee olla sellaisia, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti tai maisemakuvan kannalta arvokas luonne säilyy. Ennen muutos- tai korjaustoimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.*

Lisäksi koko kiinteistöä koskee /s -merkintä:

*Alue, jolla ympäristö säilytetään.
Uudisrakentaminen ja rakennuksissa suoritettavat muutos- ja korjaustoimenpiteet tulee toteuttaa siten, että ympäristön kulttuurihistoriallinen ja/tai taajamakuvallinen luonne säilyy. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydetävä museoviranomaisen lausunto.*

Museo on sitä mieltä, että hormi tulisi muurata takaisin, koska se on niin merkittävä osa ko. suojellun rakennuksen arkkitehtuuria ja julkisivua. Tarvittaessa vastaavia tiiliäkin luulisi löytyvän melko helposti. Lisäksi voisi kuvitella, että jonkinlaiselle tulisijalle on käyttöä myös jatkossa?

Rakennustutkija – Researcher, Olli Joukio”

Säkylän seurakunnalta on pyydetty selitys asemakaavan vastaisesta muutostyöstä. Seurakunta on antanut seuraavan selityksen asiassa:

”Lausuntona Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnan selvityspyyntöön.

Pihlavan leiri- ja toimintakeskuksen saunarakennuksessa tapahtui 01.02.2022 putkirikko, joka aiheutti rakennuksessa mittavan vesivahingon. Lattiaeristetilassa oli vesi lähes koko rakennuksen osalta, ja vesi oli valunut sokkeleista pihalle. Pintalattiat olivat kastuneet eteisen, toisen pukuhuoneen ja salin osalta. Seinät sekä sisäkatot olivat kastuneet pukuhuoneen, eteisen ja salin osalta. Liitteenä vahinkokartoitusraportti, josta vahingon laajuus selviää. Vahingon aikaan oli kovia pakkasia, joten tilojen purkutytöt aloitettiin välittömästi, jotta kastuneiden tilojen jäätyminen ei aiheuttaisi lisää vahinkoa. Tilojen kuivaus saatiin käyntiin melko pian. Purkutöiden yhteydessä takan poisto nousi keskusteluun, koska sen ajateltiin hoituvan saman purku-urakan aikana. Takan purusta on vuosien aikana esitetty toiveita. Varsinkin siellä toimivalta henkilökunnalta. Valitettavasti tässä tilanteessa ei huomattu, että takan osalta olisi tullut pyytää Satakunnan Museoita lausunto ja tehdä toimenpidelupailmoitus Säkylän kunnan rakennusvalvonnalle.

Takan käyttö on ollut melko vähäistä, joitakin kokoontumisia lukuun ottamatta. Avotakka ei lämmityksen näkökulmasta ole kovin hyvä lämmönlähde eikä se myöskään ole energiatehokas, ekologinen eikä ympäristöystävällinen tulisija. Tiloja käytetään vuoden aikana enemmän juhla- ja kokoustilana kuin takkahuoneena, minkä vuoksi massiivinen avotakka nähtiin tarpeettomana. Takan poistolla haetaan lisävaloisuutta eteiseen ja tilan toiminnallisuuden parantamista juhla- ja kokoustilana. Keskusteluissa on tullut esille mahdollisesti kevyemmän takan rakentaminen puretun tilalle.

Seurakunta pyysi Satakunnan Museoita lausuntoa asiasta. Museo toteaa 13.06.2022 lähettämässään sähköpostissa, että ”Takan purkaminen oli valitettavaa, koska se oli rakennusajankohdalle tyypillinen avotakka. Rakennuksen suojelu koskee lähinnä rakennuksen ulkoasua ja sen johdosta rakennuksen arkkitehtoniseen ulkoasuun merkittävästi vaikuttava piippu tulee palauttaa” .

Piippu pystytään palauttamaan vesikatolle vanhoilla tiilillä, vaikka takka jäisi pois. Seurakunnan johtoryhmä käsitteli asiaa kokouksessaan 15.06.2022 ja pahoittelee asiassa tapahtunutta virhettä.

Säkylässä 16.06 .2022

Seurakunnan johtoryhmän puolesta

Tuula Hievanen, Talouspäällikkö p. 044-777 16032”

Lisätietoja	Rakennustarkastaja Mika Vainio, 044 0539 599
Esittelijä	Rakennustarkastaja Mika Vainio
Päätösehdotus	Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta päättää velvoittaa Säkylän-Köyliön seurakuntaa palauttamaan saunassa olleen hormin alkuperäistä vastaavana paikalleen. Takkaa on suotava miettiä myös tehtäväksi hormin yhteyteen. Takka voidaan miettiä uudelleen, kunhan rakennuksen julkisivussa ollut hormi on tarkalleen alkuperäisen kaltainen. Hormin palautus voidaan tehdä muun korjaustyön yhteydessä, kuitenkin viimeistään vuoden 2022 aikana.
Päätös	Esityksen mukaan.

=====